

SVAZ ZÁCHRANNÝCH BRIGÁD KYNOLŮŮ ČR

Záchranná kynologie a její počátky v Československu

V roce 1968 byla v Příbrami pod gescí Uranových dolů založena 1. Československá záchranná brigáda kynologů. Členové této brigády se zúčastnili prvních zkoušek záchranných psů a mistrovství Holandska a díky tomu se do Československa dostaly nové poznatky ze záchranného výcviku z jiných zemí. Bylo to velmi důležité pro srovnání metodik výcviku v jiných zemích, protože v té době byla velmi omezená možnost komunikace a spolupráce se západními zeměmi. Tato záchranná brigáda existovala až do vstupu české kynologie v roce 1976 do Svazarmu. Zkušební řád pro pracovní plemena byl přepracován a jeho součástí se od roku 1977 staly i zkoušky záchranných psů. Tím se výcvik záchranných psů otevřel široké základně kynologických organizací, vešel do povědomí psovodů a věnovalo se mu stále více lidí.

Práce psa v sutině

V roce 1980 bylo uspořádáno 1. Mistrovství republiky záchranných psů, které se od té doby koná každoročně, i když se změnil charakter i nároky disciplín. Málokterá země ve světě se může pochlubit takovou dlouhou tradicí konání mistrovství republiky a výcviku záchranných psů.

V roce 1990 vznikl jako nová organizace Svaz záchranných brigád kynologů ČR. V současné době existuje 14 Záchranných brigád kynologů, dle

krajů v České republice, kde je organizováno celkem 392 členů a 87 čekatelů.

Svaz záchranných brigád kynologů se stal i jedním z prvních členů Českomoravské kynologické unie a v roce 1993 vstoupil jako jeden ze sedmi zakládajících organizací do Mezinárodní organizace záchranných psů IRO. V roce 1993 SZBK ČR inicioval konání 1. Mistrovství světa záchranných psů IRO a stal se v Oseku u Duchcova i jeho po-

řadatelem. Reprezentační družstvo České republiky na této akci prokázalo, že patří mezi světovou záchrannou špičku, a získalo zlatou medaili v družstvech i jednotlivcích.

Současnost Svazu záchranných brigád kynologů ČR

I v roce 2024 zůstává Svaz záchranných brigád kynologů ČR počtem svých členů a čekatelů jednoznačně největší dobrovolnickou kynologickou záchrannou organizací v České republice. Jako jediný má celorepublikovou působnost s pevnou strukturou jedné samostatné záchranné brigády v každém kraji naší republiky. Hlavním výcvikovým cílem svazu je příprava členů pro praktické nasazení při hledání pohřešovaných živých i mrtvých osob v sutinách zřícených budov, v lesních porostech, lavinách a osob utonulých.

Hlavní cíle záchranné kynologie ve svazu

Svaz rozvíjí svoji činnost v rámci celé České republiky především pro potřeby praktického využití psů při záchranných pracích jak v České republice, tak i jinde ve světě. Pro naplnění svého poslání se stejně jako v minulých letech zaměřuje na činnosti, k nimž patří příprava a výcvik psovodů a psů na složení Atestů MV – GR HZS ČR, a to v sutinovém a plošném vyhledávání.

Úspěšné absolvování těchto atestů je nutnou podmínkou pro povolání psovoda a nasazení zá-

Hledání vzorku cadaveru v pobřežním pásu

chranných kynologických týmů do praktické akce. Příprava psů probíhá jednak v jednotlivých krajských záchranných brigádách kynologů, které vybírají na základě zkoušek vhodné a prověřené psůvody se psy splňujícími podmínky pro praktické

použití, a jednak v celorepublikových Prověrkách praktického nasazení, které pořádá jako vrcholnou zátěžovou zkoušku Svaz záchranných brigád kynologů ČR.

Díky stále rostoucímu zájmu nejen svazových psůvůd byly letos uspořádány dvě Prověrky praktického nasazení v plochách a jedna v sutinách. První plošná se konala v květnu v okolí šumavské Frýdavy, druhá v srpnu na Moldavě v Krušných horách. Sutinová prověrka se uskutečnila též v srpnu, a to v sutinovém trenažeru ve Chbanech. Všechny prověrky se obvykle konají za aktivní účasti kolegů z dalších složek Integrovaného záchranného systému. Sutinové prověrky se jako lektor a posuzovatel opět zúčastnil zástupce Záchranného útvaru HZS ČR, který mohl konstatovat rostoucí úroveň připravenosti našich psůvůd na atesty a návazně i na praktické nasazení.

Organizace sportovních akcí a zkoušek

Kromě přípravy členů na praktické zásahy se Svaz záchranných brigád kynologů ČR věnuje i organizaci zkoušek a sportovních záchranných soutěží.

Zkoušky se pořádají celoročně, a to v rozsahu Zkušebního řádu SZBK ČR pro záchranné psy a Mezinárodního zkušebního řádu IRO a FCI (SAR) v návaznosti na výkonnost a termínové požadavky krajských záchranných brigád kynologů. Jedná se o vstupní zkoušky způsobilosti záchranného psa a dále zkoušky sutinové, v plošném vyhledávání a práce ve vodě tří stupňů náročnosti. Svaz má velice kvalitní sedmnáctičlenný sbor rozhodčích, včetně mezinárodních rozhodčích IRO a FCI.

V letošním roce proběhly v SZBK ČR celkem čtyři vrcholné závody, a to Pohár Prezidenta v sutinovém vyhledávání a České poháry v plošném vyhledávání, vodním vyhledáváním a záchranném stopování. Uskutečnily se i tři výběrové závody na

Vítězné Mistrovství SZBK ČR 2024

mistrovství republiky a řada dalších pohárů a přeborů podle nižších stupňů zkoušek.

43. Mistrovství Svazu záchranných brigád kynologů ČR, z.s.

Ve dnech 4. – 6. října se v sutinovém trenažeru IZS v Bořím lese u Břeclavi uskutečnilo 43. Mistrovství záchranných psů Svazu záchranných brigád kynologů ČR. Tato vrcholná sportovní akce je nejdéle pořádanou záchrannářskou soutěží v republice, byla přerušena pouze v roce 2020, a to legislativním omezením vlády z důvodu pandemie covid 19. Letošní mistrovství bylo zároveň druhým, které proběhlo podle nových regulí, kladoucích na kynologické týmy výrazně přísnější požadavky a obsahujícím nově i noční práce. Mistrovství SZBK ČR 2024 pořádala z pověření prezidia Jihomoravská

brigáda SZBK ČR, která se zhostila tohoto úkolu opět na výbornou.

SZBK ČR ve světě

Svaz záchranných brigád kynologů vysílá své reprezentanty pravidelně i na Mistrovství světa záchranných psů IRO a Mistrovství světa záchranných psů FCI. Naši psovodi zde slavili celou řadu úspěchů. Jak v jednotlivcích, tak i v družstvech máme celou řadu mistrů světa. Letošní ročník MS FCI jednotlivců se konal v červnu ve slovenském Martině, MS IRO se uskutečnilo v září ve finském Vanta, obě mistrovství za účasti našich psovodů.

Aktivity pro veřejnost a práce s mládeží

Pro popularizaci své činnosti se svaz věnuje i prezentacím pro veřejnost a v nemalé míře i práci

s mládeží. S finanční podporou Sdružení sportovních svazů České republiky připravuje v pravidelných cyklech Záchranná brigáda kynologů Ústeckého kraje soustředění s náplní různých branných prvků a disciplín včetně představení výcviku záchranných psů. Práci s veřejností a mládeží se věnují i ostatní krajské záchranné brigády v rámci svých předváděcích osvětových akcí. Tato aktivita může v budoucnu znamenat dostatek nových zájemců o záchrannářský výcvik, nicméně především přispívá ke vzdělání veřejnosti, dětí a mládeže, jak se správně chovat v krizových situacích jako je ztráta orientace v terénu, pohřešování blízkých osob, poskytnutí první pomoci či osvojení si zásad postupu pro záchranu lidských životů.

Poslání Svazu záchranných brigád kynologů ČR

Svaz záchranných brigád a jeho psovodi svojí pravou, činností a nasazením, navzdory tomu, že vždy konají pouze na dobrovolnické bázi, naplňují s velkým odhodláním své poslání. O tom svědčí nejen dobré a kvalitní výsledky na závodech, přeborech a mistrovstvích záchranných kynologických týmů, ale především i mnoho praktických nasazení, na které byli naši psovodi povoláni, včetně těch, které skončily úspěšným nálezem ještě živé osoby. V letošním roce tak budou slavnostně oceněni další dva svazoví psovodi se svými psy nejvyšším svazovým vyznamenáním, kterým je Záchrannářský kříž za záchranu lidského života.

Jsmo hrdí na skutečnost, že v očích veřejnosti je naše činnost vysoce ceněna a vnímáme jako velmi povzbuzující pro naši další práci poděkování členů rodiny i partnerských organizací ISZ za nasazení při pátracích akcích. Záchrana lidského života vždy byla, je a bude hlavním cílem a motivací všech našich členů.

Ing. Pavel Troller (viceprezident SZBK ČR, z.s.);

Ms. Mgr. Lucie Dlouhá (výcvikář SZBK ČR, z.s.)

Foto: Martin Strečanský, Magdalena Novotná, Petr Konvalinka, Hana Klímová, Michaela Babíková, Josef Silovský, Pavel Troller

Vítězné České poháry vodních prací 2024